Ко конфіскаті. — Наклад другий!

Ч. 112. Львів, нед'ля 9. липня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

Виходить о годині 7. рано.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 1200 М ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 100 марок, Чехословаччині 30 корон ч., Болгарії 60 левів, Румунії 50 лей, Австрії 3000 корон. Зміна адреси 80 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ: Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 75 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоги 150 М. Між новинками і в редакційній части 200 М., на першій стороні 300 М. За дрібні оголошення 20 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Один прим. 50 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

ЛОЗІР!

Звертається увагу Хв. Управ Кружків УПТ., Виділів „Просвіт", „Вз. Уч. Помочей", і всіх ідейних громадян, особливо молоді, щоби в часі ферій улаштовували на дохід „РІДНОЇ ШКОЛИ" фестини, забави, концерти, амат. представлення, виклади і т. п.

1-6 IX. Головна Управа У. П. Т.

Львів, 8. липня 1922.

Учительський Зїзд. Сьогодня рано розпочинається Зїзд українського народнього учительства. З усіх закутин Галицької Землі зїдуться члени меткого станового Товариства українського народнього учительства „Взаїмна Поміч". Вже сама ця леґітимація: приналежність до „Взаїмної Помочі" — дає приблизний образ постави учасників Зїзду до проблємів, перед якими стоїть український народ Галицької Землі під теперішний момент. Бо матірне товариство народнього учительства було все, є ним й тепер: важним чинником у одноцільнім фронті визвольних змагань нації. І треба сказати: тепер більше, ніж все досі. Завдяки саможертвенности і подиву гідній працьовитости одиниці і завдяки добрій волі і почуттю відповідальности найблизших співробітників цеї одиниці.

„Взаїмна Поміч" перевела пильну орґанізацію учительства в краю. Знищені підчас воєнного лихоліття філії Товариства на провінції відновлено. І більшість їх істнує не виключно на папері. Завдяки заходам центральної управи і жертвенности загалу учительства Товариство сьогодня є в посіданню власної хати. „Взаїмна Поміч" має сьогодня докладний перегляд учительства, центральна управа має так потрібний у всякій орґанізації авторітет серед своїх членів. Словом — учительство в тяжкий час здобулося на орґанізаційний подвиг. І в цім напрямі можна би подати наше учительство як зразок до наслідування иншим дикастеріям української інтеліґенції.

Ще одно слід зазначити: у кождій національній справі орґанізація українського народнього учительства стояла в карних рядах нашої суспільности.

І сьогодня, коли українське учительство зїхалося в столиці Галицької України, щоби підвести білянс своєї цілорічної праці, хочемо піддати кілька думок, які — ми в це твердо віримо — найдуть, бо повинні найти, чуткий відгомін серед як найширших кругів народнього учительства. Український народ Галицької Землі в рішаючий момент своєї історії здобувся на зусилля, про яке — скажім — в 1914. році не можна було й мріяти. Чого він хоче, зазначив подвигом, якому не богато примірів в історії. Свою волю зазначив кровю найкращих. Полилося тієї крови богато — богато.

Все, що нас скріпляє внутрі і на зовні, мусить бути підношене. Все, що нас ослаблює, мусить бути усунене. І в стадії боротьби мусить бути безоглядна карність. Що так воно є, бачимо на досвіді останніх літ. Коли наша справа зробилася остро актуальною на міжнародній арені, коли на цю найціннійшу область української землі — Галицьку Волость, на якій в критичних хвилинах історії України находила захист державна думка, звернені очи світа, так це заслуга в першій мірі одностайної постави нашої суспільности. Маючи це на увазі, мусимо наше національне життя орґанізувати виключно під кутом доконечної мети. І тут незвичайно відповідальна роля народнього учителя, що формує душу чергового покоління.

Він же у великій мірі рішає, чи це чергове покоління візьме у свій заряд заповіти батьків, чи зробиться воно нікчемною отарою без вчора і завтра. Над цим глибоко повинні призадуматися кождий учитель-Українець, кожда учителька-Українка. Призадуматися і дати відповідь: що я в цім напрямі зробив, що я в цім напрямі зробила. І не тільки в школі повинен працювати учитель-громадянин в зазначенім напрямі. Широке поле орґанізаційне на всіх його ділянках. Робітників на ньому так богато — богато потрібно. Перед нами такий великанський труд. І ми не сміємо від нього відмовитись під загрозою проклону грядучих поколінь.

Миж покоління доби перелому, покоління, що перше стануло до оружної боротьби за Українську Державу і тим самим взяло на себе відповідальний обовязок ставлення підвалин.

І тут кождий учитель Українець, кожда учителька-Українка повинні зясувати собі: що ми зробили для доконечної реалізації найвисшого ідеалу нації, що ми для сього зробити мусимо!

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника"! — Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника".

Велика Україна.

Страшний лист.

„Русспрес" оголошує цікавий лист свойого кореспондента про положення на В. Україні, в якім м. и. сказано:

Київ, Харків і Одеса вмирають. В Одесі бачив я такі картини, яким не можуть повірити навіть ті, що бачили якінебудь совітські картини.

На вулицях Одеси кожного дня збирають від 500—1.500 осіб, що померли від голоду. Найприкрійша думка, яка переслідує кождого, це не вид трупа на тротуарі, а думка про це, як мало в дійсности відділює кождого з нас від цього тротуару.

В неурожайній Одеській ґубернії стягнули большевики в тім році три продналоги. Селяне продавали в місті останні кожухи, купували хліб, віддавали його в заґотконтори і тепер, навіть і німецькі кольоністи кормляться макухом. По офіціяльним даним, засів виносить ледви 30 проц. засіву минулого року. Худоба вигинула. Орати немає чим. Впрочім люде не хочуть — бо й так все відберуть.

Рубель паде з неімовірною скорістю. Вартість доляра підноситься о 100—200 проц. протягом одного тижня. Хліб коштує 200.000 рублів за фунт, за пуд дров треба заплатити 600.000 рублів.

Рано бачите ще на тротуарах людей, що лазять і стогнуть. Небавом вони перестають стогнати. Вони полежать ще три-чотири дні на мостовій, опісля їх збирають і тисячами скидають на кладовищах, де стада здичілих псів роздирають людське мясо.

Як те все можуть люде терпіти? — Не знаю. Знаю тільки, що кождий думає тільки про те, як роздобути фунт хліба на цей день. Це домінує над усіми соціяльними і національними інстинктами.

Село, розоружене, розбите, розграблене і залякане кровавими „усмиреніями" при минулих „развйорстках", мовчить. Денеде вибухають бунти, но це вибухи розпуки, тому вони й безсильні. Проти них виставляються комполки, курсанти, кулемети і броневики, і знов запановує спокій.

Впрочім вся та сила большевиків не така страшна. Армія розложилась більше, як все проче разом взяте. Я — ви знаєте чому — знаю це краще, чим инші. Я навіть заризикую і скажу, що большевики вже зовсім не мають армії. Червоноармейці, голодні, обідрані, завошені, розміщені по селах на прохарчування, — їдять головно макух. Вони побачили вкінці плоди своїх рук, розчарувались у всім, воювати не можуть і безумовно не будуть.

Це не фрава — а добре передумана обсервація. Основа армії — її партійний командний склад, — досить численний і свідомий того, що він втратить із втратою влади — досить сильна щоби при допомозі технічних середників і безпримірного в історії терору і жорстокостей вдержати в послусі околицю і армію. Одначе цей гнилий апарат не видержить ні найменшого удару із зовні. Теперішна червона армія зовсім не подібна на армію з початків 1921 року.

Положення рішучо безвихідне. Всі відчувають, що совітська влада доживає свої останні дні якнебудь не пішли би події. Тому кождий намагається зарвати все, що можна. Одні рвуть по привичці, другі тому, що треба прецінь обезпечити себе на всякий випадок, треті, найчисленнійші, не хотять мішати соціялістичному „раю" докотитись до пропасти, приготованої йому в день його народження.

Влада доживає свої останні дні, одначе заки вона впаде, скільки ще міліонів нових трупів розідруть собаки і скільки нових жертв згине в перемінивших вивіску черезвичайках!

Поїздка Калєн'ина.

Як доносять з Москви, предсідник ВЦИК. — Калєнін поїхав до Очакова і Херсону.

Американці в Одесі.

В Одеську пристань причалило два американських міноносців (Рпр.).

Поворот Врангівців.

„Правда" (ч. 136) пише, що до Новоросійська прибуло на італійськім пароплаві 179 реемігрантів з армії ґен. Врангля, в тім тільки 4 офіцири.

З Харкова до Львова.

III.

За границею.

Границя, що роздирає Волинь на дві половини, проходить далеко за стацією Кривин під Здолбуновом. Коли поїзд став до неї зближатися, настала в ваґонах деяка метушня. Польські інтеліґенти повдягали нову одежу і настроїли міни святочно. Ми, Галичане, були спокійні, здавивши в серці біль і жаль. Вкінці поїзд спинився. Появилися жовніри граничної сторожі, один подрався на паровіз, два другі йшли попри ваґони й наказували скидати з дахів ваґонів дрова і всяке барахло, що там було поскладане. На переді з ваґона видно було домик граничної сторожі, на якому маяла хоругов. Трохи дальше показалися щось ніби граничні стовп

ни... Поляки з нашого вагону розбалакалися з польським підофіцером. Питали, чи тисне Польща Жидів. „Прошу не забувати, що Польща є держава демократична. Ми не можемо нікого давити, бо повстало би огірчення. Всі громадяне мають рівні права". Польського пана, що питав — мов би хто обілляв холодною водою. Почав нарікати, що марка дуже низько стоїть. „А Ви як хотіли! Польща молода держава, що повстала з руїн, то звідки візьметься висока валюта? Ми маємо великі видатки і довги". Характерна ця розмова приголомшила трохи ентузіязм польських оптантів. Потім прийшлося довго ждати в Здолбунові, куди завіз нас український поїзд, і мимоволі тиснулися паралелі з російськими порядками. Але деяка ріжниця всетаки помітна. Залізничий урядник зараз понумерував крейдою вагони, за пару годин прийшов польський санітарний поїзд і станув проти українського на сусідних рельсах. Якийсь урядник обійшов іще раз усі вагони та збірав листи й оглядав книжки, які хто віз, другий функціонар роздав картки на обід, як усі вже перенеслися. Польський поїзд рушив серед українських нив і сел. Стаційні магазини, як і на Правобережу знищені всюди війною: бовваніють знищені скелети, яких поки що не направляють. За те коло кождої стації заготовлено маси будівельного дерева, переважно для залізничих потреб: порогів, бальків на мости. Багато й на захід вивозять. — Напис на вагонах Р. К. Р. розшифрував один Поляк як „Польська Комуністична Партія". Написи на стаціях і всілякі урядові оголошення виключно в польській мові, дарма що край „напів мішаний" із 80% українського населення, що навіть не знає латинського письма. Залізнича адміністрація мабуть зовсім польська, бо навіть діти будників у конфедератках і мацієвках. Залізничі стації залишилися старі, лише свіжо побілені, нові збудовані у закопанськім стилю завважив я дві: Белзець і Зашків. До самого Холму приймають большевицькі гроші, але по дуже низькім курсі 500—800 мп. за міліон. На стаціях не видно вільної торговлі, навіть дітей з ягодами відганяють: можна купувати тільки у буфеті. Поїзд відходить зі стації тихо, без дзвінка і без свисту. Вагони й льокомотиви переважно німецькі, написи вапном перечеркнені.

Ковель.

В ночи проїхали Рівне і в півдня допхалися до Ковля. „Наша вяря" й там сидить, досі ще не спольщена. По під вагони крутився кольпортер і продавав польські і російські часописи, українських не мав. Прийшов якийсь робітник, почав нарікати на безробіття в Польщі, що фабрики стоять, що трудно дістати посаду, що він приїхав з Америки, що одинокий ратунок відбудувати Росію і т. д. Зазначив, що Українці на Волині й Холмщині мають повні права, що їх ніхто не гнобить і всеж таки вони невдячні... Стація Ковель чиста, гарно влаштована з шинами по оба боки. Буфет заквітчаний з усякими присмаками.

Кварантана.

Тому, що бараки в Рівнім були заповнені, повезли нас відбувати 5-дневу кварантану аж на Холмщину до села Дорогуська (нарід місцевий називає „Доревуськ"). По дорозі ще скинено пару тифусників і завернено декількох з недобрими документами. В Дерегуську простояли майже добу. Вкінці приїхали підводи, навантажено на них річи і перевезено до магазину в поблизькі бараки. Селяне дуже свідомі, з прізвищами на — чук. Одна пані пробувала коверзувати, то візник зразу розкричався до неї на „ти" і закляв, що неприємно було слухати. Звернуло мою увагу, що старшини, які командували підводами, викрикують якоюсь мішаною мовою, що по польськи зовсім слабо балакають. Показалося, що се Петлюрівські старшини на поліційній службі у братнього народу. Від нас Галичан бокували. Урядник на поліції, що списував зі мною протокол також був — енко. — З річами пішло досить гладко, дезінфекція і щеплення також відбулися в порядку. Бараки збудовані ще Австрійцями, обведені кількома рядами колючих дротів. Для інтелігенції призначено окремий барак з сінниками на підлозі. Решта публіки й Жиди спали в переповнених бараках на нарах у два поверхи. Потім почалися безконечні стоянки в черзі при реєстрації, поліції і при кухні. Доводилося стояти по три-чотири години. Але народ, що вертає з України терпливий на вдачу, вміє стояти і черги пильнувати. Часто зчинявся рейвах, який втишували поліцаї. Переважала російська мова, яку знають також усі поліцаї. Богато Поляків поженилися з Московками й Укаїнками, балакають їхньою мовою і дітей так виховують. Були й докори за таку непатріотичну роботу. Ті, що добровільно йшли до баракових робіт, мали всюди привілей поза чергою.

В інтелігентськім бараку лунали ріжні мови. Поляки з б. Королівства тактовні люде. Українська мова їх ні трохи не разила. Деякі дізнавшися, що нам дорога на Львів, казали: „А, то ви на Україну їдете!" Панна протоколянтка спитала: „Чи Львів належить до Польщі?"

В таборі заопікувався зараз дітьми без огляду на народність якийсь польський молодець з п.-американського товариства, доволі смішний всезнайко: він і гімнастики вчив дітвору і забав та спортів і виховував і діригував до співу (сам тягнув фальшуючи). Потім давав усякі інформації й обіцянки і що вечера улаштовував мітінг. Промовець з нього був поганенький, але патосу не бракло. Льогіки було мало, за те багато патріотизму. Жиди лиш усміхалися. На концерті пописувалися співами й деклямаціями діти з місцевого приюта, переважно Білорусини.

В бараках істнують чотири філянтропійні установи, з них три американські. Жиди мають окрему кухню, далеко ліпшу від польської, крім того одержували все ще всякі додатки, ми тільки фасоляні консерви. Весь день сиділи голодні, бо кукурудзяною кашою годі наїстися і 1 ф. хліба.

Вкінці шестого дня відпущено нас із табору. Перевіз річей на станцію тревав добу, бо була неділя і підвод приїхало дуже мало. Нарід на Холмщині тверезий, працьовитий, дуже набожний. За одноразову їзду одержує форшпан 400 мп. З транспорту попхався я на село за сиром. Село Вокоп коло Перевозу. Хатки величенькі з ясними вікнами, під ними цвітники, обійстя просторі й чисті, колодязі в порядку. Нарід дуже мішаний. Українці й Поляки, як і мова. Усе ще говорить „Русин" зам. Українець. Давні православні парохії потрохи відновляються, але люде темні, прибиті, матеріяльно винищені. До баракових „тифусників і холєрників" відносяться з недовірям, ціни за набіл вишрубовують, розмовляють нерадо, навіть баби.

З Дорогуська рушили ми етапом до Холму. В місті познайомилися з українським склепарем, дуже симпатичним чоловіком, що оповідав нам дещо про життя на Холмщині і надії народу. В Холмі всіла до нашого поїзду польська кавалерія, що їхала з музикою до Люблина на перегони чи якусь виставу. Між кавалеристами були й Українці-Волинці. Серед музичних продукцій капелі вразила нас одна мельодія, подібна до „Гей там на горі Січ іде".

Їзда з Люблина до Львова тревала рівно 12 годин. Їхали на польського Петра і Павла. Ескортові поліцаї, впрочім добродушні люде здивувані були, що селяни на Холмщині і в Галичині працюють у таке велике свято. Треба було пояснити, що земля споконвіку українська і Українців не обовязують латинські свята. Тоді бравий полісмен сказав, що Польща великодушна, не так, як варварська Росія або Пруси й нікого не примушує до своїх свят. Решта подорожі пройшла без пригод.

Львів, 6. VII. 1922.

Тарас Франко.

Присилайте складки на пресовий фонд на ин. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Анґлійська преса.

(Огляд за час від 10. до 18. червня 1922).

Антанта.

„The Beacon" з червня 1922 пише: Приймаючи за вихідну точку аксіом, що Антанта перестала в дійсности істнувати, та що Анґлія ніяким чином не може згодитись на провідну ідею французької деструктивної політики, публіцист Hamilton Fyfe, в місячнику „The Beacon" застановляєсь над причинами сего розламу.

Головну перепону порозуміння бачить в матеріялізмі французьких проводирів, що забули лекцію Великої Революції. Поза знищенням Німеччини Франція не бачить ідеалу і приймає мир як нове средство до поторощення Німеччини, як культурної сили, не оглядаючись на консеквенції. Та власне се чого Франція найбільше боялась, зближення Німеччини до Росії, є виключно наслідком політики, яка стреміла

Д-Р ВАСИЛЬ ЩУРАТ.

КУЛІШ — КУЛІШЕМ.

(Продовження.)

Раньше від Куліша вже Словацкий представив тирана Польщі як опікунчого ґенія її. Зробив се в поемі „Król Duch".

Як Кулішів Кантемір чи Осман, являється у поемі Словацкого Попель при жорстокім відношенню до свого народа орудієм висшої сили, свідомим своєї задачі. Силою, що панує над Попелем і його ділами є втілений у ньому Король Дух, що з любови для польського народа, має вести його до досконалости, хоч би й дорогою страждань завданих рукою Попеля. Таксамо Кулішів Кантемір і Осман є лиш слугами правди; до неї, як до культури мають вони завертати український народ, хоч би мечем і огнем, виявляючи тим способом свою любов для українського народа. І як Король Дух Словацкого втіляється в різні особи, так і Кулішева правда різні особи чинить своїми слугами. Є одначе й різниця між помислами двох поетів. Підчас коли Король Дух втіляється в різні особи по черзі і втіляючись вибирає собі особи різних вдач — раз жорстокого Попеля, а другий раз лагідного Мечислава, відповідно до того, яку чесноту для осягнення досконалости треба польському народови здобути, то Кулішева правда рівночасно має й по кілька слуг, що все являються одиницями сильними — як не рукою, то головою. Це змодіфікованнє концепції Словацкого виплило в Куліша з його поняття правди. В нього, як у Спіноци, є лиш та одна правда, що творчою силою в світі є любов, якої обявами є лад і гармонія, а пагубною силою — ненависть, яка веде за собою упадок і руїну. Хто узнає цю правду й веде народ до діл любови, не допускаючи до актів якої небудь ненависти (національної, політичної, чи релігійної), той виконує культурну працю серед народа, сповняє культурну місію. До такої культурної місії, як зауважено вже, спосібні лиш сильні одиниці. Й тому на службі Кулішевої правди являються Осман і Кантемір, являється Жолкевський з „головою великою, ясною і розумною", може явитись кождий, хто — по Кулішевому вислову — має міцну душу в міцному тілі, є в слові честен, в ділі непохибен і правим, чистим серцем чує правду. Такому для сповнення своєї місії вільно бути й жорстоким; висша ціль, яку має на оці, робить його з тирана добродієм. Бо після Словацкого є для народа тільки:

...ten za tyrana,
Kto go na duchu zabija, wyiraca,
A nie ten, który mieczem głowy zbiera,
A duchom żywot i słońce otwiera.

Ось чому й до Кулішевого Кантеміра чи Османа можна приложити те, що сказано до героя поеми Словацкого:

...ja ci dam dwa duchy:
Na prawo stanieć jeden anioł złoty,
Na lewo jeden z krwi i zawieruchy.

Двоєннє вдачі Кулішевих героїв виходить доцільне. Добрий ґеній, що спонукує їх вести народ до діл добрих, для них так само необхідно потрібний, як злий дух, що дає їм середники кари на опірних.

І Кантемір, який любить Україну й карає її, міг би сказати про себе з Попелем:

Co do mnie, jam jest bicz okrępny, [boży,
I będę cierpiał, co mi przeznaczono.
Za chwilę jedną otchłań się otworzy,
Piorun rozerwie moje wielkie łono
Ogromne ze mnie na świat pójdą [cienie,
Wszechmiłość zmyta w krwi i wszech- [cierpienie.

В реальній дійсности такий катстрадалець був би патольоґічним явищем; в поетічній фікції є він лиш втіленнєм крайної консеквенції фільософічної мисли поета, оформленнєм тої мисли, символом.

Втіленнями фільософічної мисли Куліша є всі герої історичних поем Куліша, не лиш Кантемір і Осман, але й Байда і цар Наливай, а таксамо Петро Великий і Катерина II. в панеґіриках вложених їм. Це не історичні фігури, але символи поетової ідеї. Бо не з історії, не з минулого, не з книжок вони взяті, як заявляє Куліш в епільогу до „Марусі Богуславки", але з пережитого, з перестражданого поетом. Як у поемі Словацкого — після ствердження Ігн. Матушевського — реальний світ зникає за субєктивними візіями поета, а сам поет зливається з своїми фікціями в одну орґанічну цілість, так і в історичних поемах Куліша кожда історична фігура, зберігаючи лиш імя, тратить знані історичні риси, тратить свою знану індівідуальність, стає зовсім новим єством, більше символічним ніж реальним, скристалізованим догматом, візією і мрією поета, що узнавши дійсність за пусту, заповнив її роєм мар — не для своєї забави, а для спасення світа.

Куліш, чи він зображає Кантеміра й Османа, чи Байду, чи Магомета, все зображає себе з своїми мріями. Основою поеми в нього все є субєктивна доктрина, метафізично-містична. Уява-ж його, як у містика після ствердження Рібо, не

до витворення тами між сими народами у виді сильної Польщі.

Таким самим мотивом матеріялізму руководиться Бельгія, що під впливом міліонерів бажає зарвати як найбільше концесій (нафта).

Наслідки розламу очевидно відібються на Союзі Народів. Вже і так, користаючи з торгів між Англією і Францією Серби, Турки, Греки, Румуни (Бесарабія), Чехи і Поляки (особливо у Східній Галичині) угнітали поневолені народности. Французи робили політику на власну руку з Турками, заключили тайний договір з Бельгією в супереч постановам Союза Народів, та заохочували Поляків і Сербів нехтувати Союз. Та як довго істнувала Антанта, отсі малі, пів дикі держави (more savage) все ще онималися. Тепер, по зломанню Антанти і сей згляд відпаде. Франція опинилась на дорозі до повної ізоляції. Її політика завернула на шлях насильства і поклала всю свою надію на меч. Оттим то дороги Франції й Англії мусіли остаточно розійтись, так, як політика десперата мусить розійтись з методами здорового, розумного політика.

Чорні жовніри і білі жінки.

Графиня Warwick пише в „Sunday Illustrated" з 18. червня 1922:

Окупацію надренської провінції, найбільш культурного краю Европи Сенегалезами треба признати хиба нічим иншим, як самовбийством французької раси. Коли большевики послугувалися кулісами (Китайцями) до цілей поборювання антіреволюції, Европа греміла від обурення. Та коли Франція закватирувала 25.000 дикунів в найбільше культурнім краю Европи та поручила Німеччині подбати за доми розпусти з білими жінками для них, то Европа мовчить. Тимчасом французька раса нидіє і не здає собі справи з того, що раз білі народи зачнуть винищувати себе взаїмно при помочи чорних і жовтих рас, то прийде час, що ті темні раби кинуться на білі і знищать цивілізацію.

Лад в середній Европі.

„The Times" з 13. червня 1922 пишуть: Скріплення союза між Чехословацькою державою і Югославією, треба признати дуже відрадним фактом, бо д-р Бенеш се один з нечисленних бистрих, практичних політиків, що мають ясні пляни і щиро стремлять до їх сповнення і тому то Мала Антанта се одинока запорука утревалення миру в Европі. Її одинокою ціллю є виконання і удержання мира, заключеного в Тріянон. Загалом політика Чехо-Словаччини і Бенеша не може бути переціненою. Успіхами сеї політики треба тільки радуватись і ґратулювати їм. Завдяки сій політиці Польща пристала до сеї оборонної і конструктивної ґрупи, котрої осередок знаходиться в Празі. Западна Европа повинна бути особливо вдячною д-рови Бенешови, котрий старається розширити і скріпити сю програму серед великих трудностей і невідрадних обставин, в супереч таким перепонам, як заколот в Болгарії, Росії, Угорщині і Австрії, яка находиться над берегом пропасти. Одним словом Мала Антанта се одинока запорука тривкого мира в Середній Европі.

Німецька сила духа.

„The Times" з 12. червня 1922 пишуть: „Сензацийні" статті Нортклiфа п. з. „Incognito in Germany" урвались несподівано в супереч шумно заповідженій реклямі а при першій статті „Таймс" печатають слідуючі рефлексії, (які впрочім не мають звязку з матеріялом, заобсервованим Нортклiфом):

1) Німці се нарід фундаментально ріжний від Англійців, якого Англія ще до тепер не може зрозуміти.

2) Великі спосібности Німців зуживаються дивним дивом в небезпечному напрямі, який не дається оправдати становищем Німеччини.

3) Всі, на вні суперечні і противорічні змагання Німців, мають одну глибоку провідну гадку, якої вираз ще не легко найти в заколоті нових течій і зусиль.

4) Німці знають самі чого хотять та не мають поняття про світ, його мотиви, богацтва і ріжнородність спонтанічних зусиль і почувань (!).

5) Збентежуючим фактом є давна німецька байдужність і тупість до всего, що поза Німеччиною (!).

Невжеж Німці як нарід не навчились нічого з воєнної трагедії? (!).

Російський вузол.

„Sunday Illustrated" з 18. червня 1922 пише: Перейшовши в коротці історію Росії від царизму до комунізму R. Hen. G. N. Barnes, M P. пише:

Хоч справа большевизму видається пропащою, то не тратять вони надії на Німеччину. Коли вдалося би реакції перевернути републику в Німеччині і викликати борбу між роялістами і републиканцями, тоді большевизм міг би поступити крок наперед в напрямі западу. В противнім випадку німецька систематичність, дисципліна, промисл, освіта покладе конець большевизмови в Росії через його зізольовання та зреорганізовання російської території.

Досить поглянути на карту, щоби зрозуміти, що тільки Німеччина спосібна до реконструкції Росії. Тоді зможе вона заплатити і відшкодовання. Заходить тепер питання, чи Англія хоче віддати реконструкцію Росії в руки Німеччини, котра заабсорбує російський промисл і заставить російського мужика до дальшої борби в напрям експанзії, чи в руки цілої Европи на її спільну користь.

Рішення сего питання залежить від того, що станеться з Німеччиною за найблищих кілька років.

Незалежність трудової партії.

„Daily Herald" пише: Перейшовши історію Трудової партії за послідних 50 років A. Henderson, M. P. зазначує, що ся партія відповідає своєю організацією насущним потребам робочої кляси, одначе не має в собі революційного елементу проти посідаючих кляс. Вона просто домагається тільки кращого признання людських прав в напрямі суспільнім, промисловім і економічнім.

Ворогом, якому Трудова партія виповіла борбу є приватна ініціятива в підприємствах, яка не має тривкої основи ні сили. Усунути сей стан дасться тільки через таку реорганізацію промислу, яка запевнить рішаючий голос робочій кляси продуцентів.

В міжнародній політиці з її расовими і державними антагонізмами, тайною дипльоматією, союзами, збройною силою і тарифами, Трудова партія змагає до правдивого Інтернаціоналізму. Врешті, закиди проти Трудової партії походять від сих головно політиків, що бажалиб мати голоси робітників. Та саме тому Трудова партія бажає зберегти свою независимість". (Саме тепер Трудова партія переходить тяжку крізу. „Daily Herald" висить на волоску. — Ред.).

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкн. кн. 40.000.

Німеччина.

Після замаху на Гардена.

„Н. Фр. Пр." доносить з Берліна: Стан здоровля Гардена є зглядно вдоволяючий. Гарден одержав 8 тяжких ран в голову, однак всетаки є надія, що виздоровіє. Поліція є того погляду, що справниками замаху були члени нової тайної організації, якої осередком є здається Ольденбург.

Цікаве відкриття.

„Вінер Альг. Цайт." доносить з Берліна, що в Пляден діти відкрили на дереві знак трупячої головки. Під цим деревом найшла жандармерія 49 револьверів і 14000 набоїв, які скрито там правдоподібно в останніх днях.

Репараційна комісія протестує.

Берлінські денники оголошують зміст письма, яке вислала дня 1 с. м. репараційна комісія до німецької комісії воєнних зобовязань. Репараційна комісія просить приспішити інформації, що до проєкту договору між Німеччиною і сов. Україною, по думці якого має німецький уряд виплатити урядови сов. України 400 міл. марок. Репараційна комісія пригадує, що німецький уряд зобовязався не виплачувати ніякі заграничні зобовязання, які не передбачує версальський трактат, без попереднього дозволу зі сторони репараційної комісії.

Нищуть погруддя.

З Лібек доносять, що соціялісти знищили погруддя Мольтке і Бісмарка, які находилися в салі засідань міської ради.

Перехрещують вулиці.

Републиканські маніфестанти в Дісельдорфі зажадали зміни назви вулиць Людендорфа і Гінденбурга на Ерцберґера і Ратенава. В часі демонстрації в справі закона про охорону републики прийшло до сутички з поліцією. Кілька осіб ранено, багато арештовано.

Дальші демонстрації.

Підчас демонстрації у Франкфурті прийшло до сутички з поліцією, котру обстрілювано з домів. Вивязалась стрілянина з обох боків, підчас чого ранено дві особи.

плястична, а розливна з чисто субєктивною льогікою почувань.

Беручи на увагу відношеннє Куліша до дійсности, до реального світа, можна його поставити в ряд тих творців візіонерів, які — по Вагнеру — бачать не лушпу, а ядро річи, не дійсність фактів, а скриту за тою дійсностю правду. Для них життє — то феномен, що минає, а що-йно за ним криються містичні сили, які пруть світ до висших цілей призначення. Для того персонаж у таких творців не має нічого спільного з буденним життєм; то єства титанічні, багаті на духовий зміст, але відірвані від землі; то втілення мрій і настроїв, символи сил, що після гадки поета грають свою висшу ролю. Беручи історичну фігуру чи тип, Куліш не дбає про традиційний кольорит ані про традиційне значіннє їх, а перетворює по свому, покриваючи готову канву такою масою нового орнаменту, що характер первовзору гине без сліду. Поступає так, як Словацкий. Це належить знати, щоб могти зрозуміти Кулішеві поеми. На трудність такого зрозуміння сам Словацкий звертав увагу читачеви: „Труду зазнати тобі, читаючи отсю поему й до боротьби прийдеться станути тобі, духу читача, з духом поета". Нехайжеж зігнорує хто цю поетову осторогу й читає поверховно „Króla Ducha". Нехай критикує його потім; нехай критикує, приступаючи до нього з історично-науковим апаратом тому, що в поемі виступають фігури з історичними іменами, Попель, Мечислав і инші! Нагородить такого, як наш критик про „Марусю Богуславку".

Д р Томашівський вже тим самим, що „Марусю Богуславку" трактує неначе зложену з двох частей, першої — ніби історичної і другої — ніби фільософічної, дав доказ, що не зрозумів цілости. За цим непорозуміннєм пішло друге: вишукованнє анальогій з попередниками, яких Куліш — понятий так, як треба — не міг мати. А найфатальнійше вийшло виказуваннє невірности в подаванню історичних фактів. Куліш, котрий писав поему, не історію, і в обжалованню козацтва не виступав як прокуратор, але як поет, у якого зміцненнє світла і згущеннє тіней буває артистичним середником, а історична точність не є цілею. Колиб йому залежало було на історичній точности, був би старався зберігати її, як у „Чорній Раді", котру називав „хронікою".

Осуджувати Куліша за неточність історичних фактів у його поемах — це те саме, що осуджувати Данта за фальшиву космографію в „Божественній комедії", або творців індійських поем за фальшиву космогонію.

(Продовження буде).

Замітка на адресу віденського Союза „Голодним України".

В поданому в 111 ч. нашого денника звідомленню віденського Союза „Голодним України" вдаряє один факт в очи: не має в ньому згадки про висилку підмоги для членів Української Академії Наук в Київі.

Віденський Союз висилав досі підмоги для наших вчених на адресу Наукового Товариства. Чому не на адресу Академії? Науковеж Товариство большевики на ділі зліквідували. Ще в 1920 р., як тільки большевики прийшли до Київа, замкнули друкарню товариства і зареквірували папір, закуплений Т-вом на свої видання. В 1921 р. зареквірували військові власти дім Т-ва для військової установи (для інспектора піхоти!), а обстановку викинули в сутерени. В половині 1921 р. прийшов наказ з Харкова розвязати Наукове Товариство, бо воно зайве, бо істнує Академія. І управа Т-ва скликала надзвичайні ліквідуючі збори, на яких рішено злитися з Академією. Про це ипшеться в офіціяльнім звіті Академії за рік 1921 ось що:

„Прилучилося торік до Академії Наук і „Українське Наукове Товариство", але це сталося швидче з неволі, ніж з волі, бо Народній Комісаріят Освіти одмовився давати Українському Науковому Товариству субсидію й порадив зіллятися з Академією Наук. Таку саму пораду дав він і самій Академії. Правду кажучи, всіх видатніщих співробітників Наукового Товариства давно вже Академія попритягала була у свої лави, і ще минулими роками, подавала їм у себе посади; і варто було би, щоби обидві інституції, хоч і споріднені через однаковий персональний склад співробітників, жили і далі будь що-будь кожна своїм окремим, самостійним життям, одна — як офіційна, державна Академія, друга — як вільна наукова спілка. Для інтересів науки це мабуть чи не булоб краще. Та сталося так, як порадив Нар. Комісаріят Освіти. Що для Нукового Товариства таке злиття явилося втратою своєї самостійности — це ясно, бо провід перейшов до Академії".

Не думаємо, щоби не знав про це проф. М. Грушевський, голова

Союза „Голодним України". А коли знає, так чому не висилає на адресу Академії, в якій згуртовані всі наші вчені в більшій мірі у всякому разі, як в Науковому Товаристві, бо багато вчених з ріжних оглядів до нього не належало. Висилаючи посилки на адресу Т-ва, наражується ці посилки на недоручення, бо власти можуть сказати: такого Т-ва немає і посилки можуть попасти в небажані руки. Може проф. Грушевський дав би в цім напрямі вияснення?

З польських справ.

Експозе Слівіньского.

На засіданню польського сойму дня 5. липня ц. р. виголосив новий премієр обширне експозе, в якому між иншим підчеркнув конечність примінювання конституції і трактатових зобовязань у відношенню до національних меншостий. Санацію фінансів Польщі передбачує Слівіньскі в піднесенню податкової шруби до максімум можливости. На прикінці заявив, що демократичний уряд мусить бути сильний довірям найширших кругів громадянства.

Після промови премієра почалася дискусія, в якій правиця заявила свій перехід до безоглядної опозиції проти уряду Слівіньского. Голосовання над питанням довіря відбудеться завтра.

Зараз по скінченню засідання зійшлися представники правиці на нараду, на якій, певні своєї побіди, застановлялися над утворенням нового кабінету зі своїх людей.

Виленський погром.

З Варшави доносять до „Хвілі": У Вильні появилася відозва підписана Державно-Народною Унією, польською демократичною партією, ПСЛ., Пяст, Союзом Людових Рад і ПСЛ. Визволенє; відозва пятнує недільні насильства, впевняючи, що злочинні одиниці для особистих і партійних цілей, довели до неспокоїв на те тільки, щоби вороги тішилися з незгоди.

Так польська як і жидівська преса вказує на корректне поведення властей підчас недільних подій. Оглядини місця, де відбулася стрілянина, дали ряд характеристичних подробиць. Стверджено, що тоді, як поліція стрілила на пострах в гору, на тротуарі, де стояв відділ поліції найдено сліди куль, які впали з боку товпи.

Зачувати, що виновники недільного погрому будуть поставлені під наглий суд. У представника польського уряду явилася делеґація виленських Жидів зі скаргами з приводу погрому.

Про дальші подробиці погрому доносять з Вильна:

„Дзєннік Віленьскі", відомий зі своїх авантурничих виступів, візвав населення до чисельної участи в „жидознавчому" вічу, уладженому проти заборони влади. Супроти такої провокації влада була примушена вислати відділ поліції в ціли недопущення до віча. Відділ в числі кількох людий з разу доволі добре давав собі раду, але в міру як товпа росла, мусів уступити перед нею і зажадати підмоги. Тимчасом під костелом св. Казимира відбулося чисельне віче, на якому мимо запевнень о. Собася, який мав успокоїти товпу падали підбурючі до протижидівських виступів кличі. Між иншими промовляли в такому тоні редактор „Дзєнніка Віленьского" Абст, о. Собась і о. Томак.

По вічу рушила юрба лавою в напрямі маґістрату. З товпи почали падати оклики на тему „Бий Жида!" і „жидівських пахолків" — поліцистів. В юрбі найшлися військові в лієвій службі та здемобілізовані. За окликами пішли вчинки: першого побито команданта поліції І. округа.

Супроти того закликано відділ кінної поліції. Поліцисти почали усувати товпу, але о. Томак зарядив вицофання поліції, підчеркуючи, що тільки тоді буде можна запобігти дальшим ексцесам.

Відділ усунувся. Одначе з того скористала юрба, з якої один осібняк вирвав кріс з рук поліційного вістуна і почав стріляти в бік поліції. Жертвами стрілів впали: сторож Кухажевскі і старший вістун Кварчик.

Поліція взялася за зброю. Коли одначе двократна сальва в гору виявилася безуспішною, поліція втікла до комісаріяту. Товпа облягла комісаріят і впавши до середини почала пліндрувати. Наспіла підмога і арештувала 43 особи.

Між тим решта „демонстрантів" почала рабувати склепи і помешкання Жидів на вул. Рудніцкій. З черги на вул. Німецькій утворився похід, який з ґенералом Конажевским на чолі почав домагатися звільнення арештованих. Пан ґенерал повів юрбу узброєну в каміння під будинок поліції, де повторив домагання звільнення арештованих. Прокуратор по короткому переслуханню звільнив арештованих. Підчас ексцесів, кромі згаданих уже двох убитих, тяжко поранено около 10 осіб, в тому 6 Жидів, а кількадесять осіб ранено легче. Це очевидно не зашкодило „Слову Польскому" писати про „Погром польського населення у Вильні"..

Пех,

Виленські ендеки мали пеха' що як раз в день їхньої „демонстрації" гостювали у Вильні представники швайцарської преси. Зібрані на університеті представники польської влади у Вильні як раз витали швайцарських гостий; один з швайцарських публіцистів виголошував промову на тему... польської культури і толєранції, впевняючи, що під тим оглядом може Польща ривалізувати зі... Швайцарією. Як раз в цей момент влетів на салю редактор Обст і якийсь єзуїт з божевільним криком: „Перестати грати! Там лється кров!" Гості не могли з разу зорієнтуватися і приняли Обста за божевільного. Що-й но згодом зрозуміли... в чому діло. „Гарно будемо виглядати перед Европою" пише на цю тему „Курєр Львовскі".

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці повище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

Дописи з краю.

Добромильщика.

Нагінка на українство.

Після війни в Добромили стали відживати всі наші товариства, просвітні й економічні, згуртовані у власнім домі, що находиться якраз побіч староства і напроти державної поліції. Містилися там: філія „Просвіти", „Сільський Господар", гімназійні курси, кредитове Т-во „Народний Дім". „Народний Базар", Молочарська Спілка, „Надія" і книгозбірня. Життя і рух в цих організаціях були сілю в оці нашим сусідам і староста Скарбек одним замахом пера всі вичислені Товариства закрив. Недавно прийшов новий староста Скаржиньский і той, як відомо, зачав від конфінування кільканайцятьох Українців. Конфінування оперте на якихсь з воздуха схоплених обжалуваннях і фальшивих доносах і тому конфіновані пішли дня 26. червня ц. р. до секретаря староства Ґавенди жадати пояснень. Комісар приняв їх невічливо, крикнув піднесеним голосом: „Czego panowie chcecie?" і відіслав їх до старости. На другий день конфіновані удалися до старости, але й той приняв їх невічливо і не дав ніяких пояснень сказавши лише; „Taki jest paragraf i przepis! Więcej nic nie gadam!" І прямо випросив їх за двері.

Нагінка на наші Товариства і виднійших людий в повіті подиктована мотивами, яких легко догадатися. Добромильська Польонія приступає до будови ґімназійного будинку, що мало би статися коштом цілого повіту. А щоб осягнути це без перешкоди, постановила наперед знищити українські орґанізації, убити українські приватні курси й наложити вязи на українських діячів. Тоді в повіті все піде для них гладко. *Н. Н.*

Торске пов. Заліщики.

Примірна громада.

Хтось подав несправедливу вістку до „Українського Голосу", що в нашім селі нічого не робиться. В інтересі правди належить ствердити, що громада саме викінчує „Народний Дім", причім нарід дає роботу, матеріял, гроші і взагалі кождий громадянин жертвує, що може. Це тим важнійше, що рівночасно з народу стягають міліонами данину та инші драчки. Що наші громадяне не сплять, доказом є також, що молодіж і старші згуртувалися під проводом учителя П. Боринського і відіграли дня 14. і 21. мая. ц. р. комедію Івана Тобілевича п. з. „Сто тисяч". Увесь дохід призначено на докінчення будови дому і уладження сцени. Дня 11. червня ц. р. аматори відограли „Маркіранти" і „Не повелось". Оба представлення випали зовсім удачно. Дня 18. червня відновлено читальню „Просвіти", до якої вписалося около 50 членів. Ухвалено і предплачено часописи: „Громадський Вістник", „Український Голос", „Письмо з Просвіти" і ухвалено замовити книжки для читальняної бібліотеки. *Свій.*

Колодрібка пов. Заліщики.

Шевченківський обхід.

Старанням місцевого учительства відбулося дня 25. квітня ц. р. свято в честь Т. Шевченка. Гарно виконана програма піднесла всіх на дусі. Частину чистого доходу в сумі 5000 мп. призначено на фонд „Учітеся", 5000 на університетську молодь, 5000 на місцеву читальню „Просвіти" і 1600 на премії для пильних дітий.

Судова Вишня.

Шевченківське свято.

Заходом філії Тов. „Просвіти" відбувся дня 25. червня ц. р. концерт в честь Тараса. В програму увійшли: „Заповіт" Вербицького, промова п. Гонтарського, деклямація, соля пп. Волянських, сопранове, тенорове та дует. Місцевий мішаний хор відспівав три пісні: „Закувала зазуленька" Людкевича, „У перетику ходила" Б. Вахнянина, „Сонце заходить" Роздольського, а муж. хор також три пісні: „Прометей" Стеценка, „Чом тужиш, плачеш" М. Єнка, „Ой щож бо то тай за ворон" Лисенка.

Велике признання заслужив собі диріґент хорів п. І. Молещій, котрий при скупих місцевих співочих силах зумів вивчити хори так, що вони вивязались дуже гарно із свого завдання. Публика дописала вповні навіть і дооколична та вдячна є пп. Волянським з Перемишля, які пожертвувались для звеличення свята і своїми продукціями доповнили цей святочний вечір, який настроїв торжественно присутних і додав охоти до культурної праці в нашім повіті. *М.*

РІЖНІ ВІСТИ.

Засідання в справі Ірляндії.

З Льондону доносять, що 5. с. м. відбулося під проводом Льойда Джорджа засідання кабінету в справі Ірляндії.

Бої в Дебліні.

Аґ. Райтера доносить з Дебліна: Бій в Дебліні закінчився дня 5. ц. м. о год. 4. по полудни. В цей день горіло 10 домів на О' Конельстріт, між тим три готелі. Неправильні відділи ставили ще опір в Ґреміль. Стріляли вони зі всіх вікон, підчас коли з обох сторін горіли доми. В пополудневих годинах заатакували правильні війська готель Ґредгем. О год. 5. піддалося останніх 5 повстанців. Тимчасовому ірляндському урядови жертвовано з богато сторін поміч. Рішено візвати цілий край до зброї. Правильні війська є панами ситуації з виїмком малої частини міста. Начислено 58 трупів і 230 ранених, переважно осіб цивільних. Правильні війська знищили важну стратеґічну точку повстанців. Анґлійські війська не брали участи в тих сутичках.

Редукція нім. армії.

Анґлійський міністер війни заявив в палаті громад, що німецьку армію зредуковано до норми, яку визначив версайльський договір.

Американське свято в Парижі.

Аґ. Аваса доносить, що з нагоди американського свята, прикрашено всі державні і публичні будівлі в Парижі американсько-французькими прапорами. Прикрашено також богато приватних домів. При памятниках Ляфаєта і Уошінґтона відбулися численні маніфестації. Мільран переслав Гардінґови депешу, де стверджує, що французький народ прилучується цілим серцем до американського свята і складає іменем Франції, вічної приятельки Америки, як найщирійші желання щастя і успіхів.

Відбудова Франції.

З Парижа доносять: Установлено вже першу програму праці, яку Німеччина має перевести у відбудові Франції. Заключає вона 5 серій. Видатки обчислено на 4.824 міліонів франків. В цю суму входить уділ Франції у висоті 929 міл. Німеччина вкладає 3.895 міл. Керувати працями будуть французькі інжинери. Підприємцями є Німці.

Переговори Сканцера в Льондоні.

Пат. доносить з Риму: Переговори, які веде в Льондоні Сканцер в справі опіки над святими місцями в Палестині, станули на мертвій точці. Ватикан попирає становище Сканцера. Анґлія домагається утворення мішаної комісії, зложеної з представників віроісповідання християнського, магометанського і жидівського.

Успіх Сканцера.

Італійська преса доносить з Льондону, що старання Сканцера в справі приділення области Юби до Італії вповні повелися. Мандат в справі Палестини передано Союзови Народів, що збереться 15 с. м.

Процес виновників війни в Болгарії.

Русспр. доносить з Софії: Процес виновників війни, членів кабінету Радославова, що триває вже сім місяців, добігає до кінця. Судове слідство закінчено. Прокуратор, котрий зачав вже свою промову, буде говорити около тижня.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Димісія наб. Слівіньского.

Варшава (ПАТ). Мін. Слівіньскі переслав на руки нач. держави таке письмо: Зогляду на ухвалення соймом недовіря, прошу п. нач. держави о уділення димісії цілому кабінетови. През. мін. Слівіньскі.

У відповіди нач. держави вислав до през. мін. ось це письмо: „До п. Арт. Слівіньского, през. мін. Прихиляючися до предложеної мені просьби, звільнюю вас з уряду президента міністрів з цілим кабінетом. Заразом поручаю вам і всім уступившим міністрам дальше керування державними справами аж до покликання нового правительства. Нач. держ. Пілсудскі.

В Ірляндії.

Деблін (ПАТ). Урядово звідомляють: Правильні відділи зайняли готелі „Ґренд Віл", Ґреґем" і „Гемен". Полонено всіх провідників неправильних відділів.

Ліфилд (ПАТ). Як загально догадуються, ірляндське правительство по здавленню повстання в Дебліні приступить до зліквідуванповстанських заворушень, які вибухають у ріжних сільських округах. Повстанці видали відозву, яка накликує записуватися в ряди добровольців, щоби влекшити повстанській армії виконання її завдання та щоби причинитися до сотворення демократичної Ірляндії, опертої на сильних основах відзисканого нарорнього істнування.

Ліфилд. (ПАТ). На інтерпеляцію в палаті лордів заявив лорд канцлер, що по останнім звідомленням, положення в Ірляндії опановане. Правительство заповіло свою поміч у приверненню ладу і порядку. Одначе стоятиме на становищі заключеного договору.

Деблін (ПАТ.) Де Валєра мав втечи, по одним відомостям в санітарнім амбулянсі, по другим в переодінню. Життя в Дебліні повернуло до нормального стану. Матеріяльні втрати виносять 4 міл. ф. В Дебліні було 20 осіб убитих, 270 ранених.

Ліфилд. (ПАТ.) „Таймс" доносять, що катол. еп. Дебліна звернувся до обох воюючих сторін з мировим предложенням. Є чутки, що Де Валєру полонено. Потвердження чутки немає.

Чічерін в Інсбруці.

Інсбрук (ПАТ.) Тут. „Фолькс-цайтунг" доносить, що Чічерін побуде довший час в Інсбруці.

Плянований замах на проф. Айнштайна.

Відень (ПАТ.) „Н. Фр. Пр." доносить, що в Гамбурзі найдено лісту осіб, на котрі малося виконати атентат. М. и. проєктовано замах на проф. Айнштайна.

Красін в Газі.

Гановер (ПАТ). Дня 6. ц. м. прибув до Гаґи Красін.

Засуд духовенства в Росії.

Москва (ПАТ). В розправі проти петербурського духовенства засуджено 11 духовників на смерть, в цьому митр. Венямина, еп. Венедикта, архим. Сергія. 53 засуджено на вязницю, 22 увільнено.

Буря в Льондоні.

Ліфилд. (ПАТ). Велика буря м. ночі заподіяла в Льондоні в середмістю і на передмістях значні шкоди. Король, що був на балевім прийняттю на яхті, найшовся в небезпеці. Максімум сили вітру виносило 52 мили на годину.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

З дороги життя.

„Творчість".

Проповідувалася пролетаризація обивательського життя, марилася надмірна широчінь індустріяльного світу і звучала дивна мова: „сте... кле... вле... мле... скцю... цю... ю..."

Така була доба революційного футуризму...

Захоплено галасувалися вулишні промови, суворо стискалися щелепи гноблених і глибоким зітханням доносилося з пустельних полів: „Щож далі?!"

Така була доба екстрактивизму...

Здіймалися зі стародавних церковних голов хрести золотії, загорталися в „рогожку" й вивозилися на Москву споконвічні цінности монастирські, а скрізь і всюди чулося одне й те саме: „Хліба нам, кліба!"...

Так розцвілася доба динамизму...

І в цю добу преславну, світова література збогатилася такими „невмірущими" творами з нашого поля, як от:

„Я ще не їв людського мяса, але жирного панка покусав би на кусочки. І кричав би, і ревів би на весь світ, аж до божевілля"...

Ці „безсмертні" рядки належать не кому иншому, як „славнозвісному" авторові „Сміху Нірвани", який ще не так давно перетворився з Бабюка на Ірчана...

І другий, не менш „славнозвісний", автор продовжує так оріґінально роспочату повість „доби динамизму":

„Тьотя вже не тьотя, діти вже для неї не діти брата, а звичайне мясо. І вона варить ман юнього Сашка й годує його сестричку Ваву. Вирізує по шматочку і варить... Сашко висить на мотузочку у коморі".

Автор з надсолодою смакує всіх, що тільки попадаються під його ненажерливі очі, а наївний старий футурист Семенко з гірким смутком каже, що це все не більше, як „стерво"...

Очевидна річ, що недавний „передовик революції" заблудився між трьома соснами своїх проповідувань і так опинився в „назадниках"...

Та надмірна впертість, яку бачимо в шуканню страчених голов у всяких „Вирах Революції", знаходить собі живий відгук навіть „поза межами раю" і між мурами старого княжого міста Львова чується анальоґічне:

„Беру я до вуха чежую і чую"...

Мене, яко „молодика", не можуть не тішити все нові й нові прояви творчого духа моїх молодих колеґ і я сердечно радів би їх надзвичайними поспіхами, як би... як би так те „Велике Прийдешнє", в яке вони вірують, не виявилося звичайним Великим Кривим, якого в такому неприємному світлі виставив Ібсен...

І тут, як молитва тиха, заспокоює мене якийсь далекий голос, що так несміло звучить із за таборових дротів:

„В дротах — горить свічка. Молитва. Занімілі коліна. Врятуй мене, небесна сило! Від смерти гірше — укоханого втрата. Рятуй — шматки мого скрівавленого серця!"

Так, це правда: „Від смерти гірше — укоханого втрата"... А втрата почуття краси своєї рідної пісні хіба не є втратою укоханого?... Хіба-ж не обгорне жах смертельний кожде серце, що ще не стратило цього почуття, коли почує пісню сучасного? —

„Што ми будем делать?
Камуністов резать! —
Камуністов резать
Ножичком — чик, чик"...

Мимоволі крівавиться серце й болючим зойком рветься з душі:

„Небесна сило! Рятуй шматки мого скрівавленого серця!"

І, хочеться вірити, що ця доба духового присмерку, створена всякими „истами", скінчиться з першою появою нашого дійсного, яке вже не за горами... Ті, що повстануть від ґрунту рідного, напевно не потрібуватимуть собі таких пісень, як оте вивертаюче нутро — „жирного панка покусав би на кусочки"...

В орґані галицьких молодиків „Митуса" знайшов собі місце „чежця", але не треба забувати й того, що в ній же забреніли перші нотки дійсного. Коротенькі натяки на те дійсне, стриваємо якраз у тих, що ще не так давно в імення другого дійсного стояли в стрілецьких ровах з карабінами на поготові. І вони, тільки вони, оправдують собою всі недоречні „чежці", яким місце зовсім не в „Митусі". Инакше, я боявсяб за те, що за цими стремліннями піде —

„Один тільки шлях у погоню"...

Повсталий з пилу віків „Митуса", має ще й ту заслугу, що спричинився до появи „Веселки". Народилась вона в таборі інтернованих за колючими дротами, але тим яскравійші будуть її сторінки, тим щирійший зміст, який нічого спільного вже не матиме — ні з добою „футуризму", ні з добою „екстрактивизму", ані з найновійшою добою „динамизму"...

Мені здається, що ми на передодні доби нашого духового відродження і хочеться вірити, що так буде...

К. Лаврінович.

З музичного світа:

Славянський вечір пісні польського спів. Т-ва „Ехо". — IV. симфонічний концерт жидівського муз. Т-ва. — Концерт учеників мистецького курсу проф. Льва Сіроти.

Сама назва „Славянський вечір пісні" вказувалаб на те, що почуємо річи характеристичні для поодиноких славянських народів і племен, в першій мірі народню пісню. Програма хоча змістом доволі цікава — грішила подекуди браком стилевого укладу, — пісні народні помішано з штучними і то в переважній части з такими, що не виявляли якихсь питомих ціх даного народу. Особливо треба се віднести до точок сольо-співу п. С. Цесельської. Пол.-славянські народні пісні почули ми без виїмки в опрацьованню одного тільки композитора А. Доброніча, яке саме собою доволі цікаве під кождим оглядом з гармонічного боку носило спільне пятно.

З українських пісень почули ми одну народну „Ой пущу я кониченька" в опрацьованню М. Лисенка і д-ра Людкевича „Косара" до поезії Шевченка. Те саме треба було примінити і до чеських і польських пісень, де бракувало як раз народних пісень.

Російська музика була заступлена піснями сольовими Ґречанінова і Рахманінова, які в сути річи в нічім не підходили під проґраму вечора.

На загал беручи був се вечір цікавий і дав докази безперечно високої артистичної спроможности і культури хору „Еха", який незвичайно настроєво виконав деякі з пісень полуднево-славянських, а в виконанню „Походу Таборитів" осягнув мабуть свою кульмінаційну точку. Але і до виконання українських творів треба віднестися з повним признанням, хоча маю деякі застереження, особливож що до темп в „Косарі". Всеж таки слідно було совісне приготовання. Вартість продукцій сего хору піднесла та обставина, що всі пісні відспівано в оригінальній мові, хоча уміщені на програмках попри оригінальні тексти переводи не все були вірні і гарні. Діріґентови Ранґлеви, теперішному провідникови „Еха" належиться за сей вечір щире признання. Дивне тільки, що польські критики, за виїмкою одної, промовчали зовсім виконання українських пісень, хоч доволі широко розписувалися про инші пісні, і [illegible] сего, що українські пісні доволі тепло приняла зібрана публика.

На IV-тім симфонічнім концерті жидівського Муз. Тов-а в другу річницю заложення сеї орхестри, виконано Мендельсона: Увертуру до Гебрид, симфонію C-moll Брамса і Ваґнера „Waldweben" з оп. „Зіґфрід". З виїмкою сего останнього твору все проче було повторенням з попередних концертів, тому не буду входити в подробиці виконання цих річей, про які я кождим разом писав, а зверну більше увагу на перебіг дволітної діяльности сеї орхестри.

Перша програма симфонічного концерту перед двома роками складалася з творів, які хоч вимагали повного зіграння і музикальности членів орхестри, — з технічного боку не представляли надто великих вимог (Карловіча: Суїта на смичкову орхестру, d-moll концерт Баха на фортепян з орхестрою і симфонія g-moll Моцарта). Концертом тим взяло Жидівське Муз. Тов. ініціятиву в уладжуванню хоч рідких, але сталих і правильних орхестральних продукцій, яких у Львові від давна не доставало. І треба признати, що воно веде ту працю мимо тяжких обставин доволі справно і систематично.

На симфонічних концертах Жид. Муз. Тов. мали ми нагоду почути попри симфонії твори Бетговена, Мендельсона та Шуберта, і твори новійших і модерних композиторів, як Брамса, Дворжака і Штравса, не числячи дрібнійших творів і увертур Мендельсона, Вебера, Ваґнера, Римського-Корсакова, Ґольдмарка, чи популярної музики Йогана Штравса і т. д. І хоч деякі з тих творів переходили може сили сеї орхестри, то всеж таки виконання було вдоволяюче і уможливило пізнання тих творів, за що львівська музична суспільність могла бути тільки вдячне. Доцінюючи вповні вагу тих концертів для музичного життя Львова, бажаємо згаданій орхестрі і її провідникови д-рови Н. Гермелінови, щоби й на будуче не остигали в своїм запалі і чим раз більше причинялися до розвитку музичної культури Львова.

Концерт учеників мистецького курсу проф. Льва Сіроти дав наглядні докази, що педаґоґічна праця і доїзджаючого раз в місяць педаґоґа може дати позитивні і значні висліди. Вправді праця в тім випадку можлива тільки тоді, коли в гру входять ученики технічно і артистично значно заавансовані, як се було в тім випадку, всеж таки праця і вплив не тільки знаменитого пяніста, але і рівнорядного педаґоґа були відразу помітні. П. Рувін Ерліх виконав Шопена Ноктурн cis-moll, етюд c-moll і Польонез As-dur. Поминаючи значну технічну спроможність і силу, яких степеновання осягне легко сумлінною працею, підчеркнути треба у него ритмічне почуття, мягкість та гнучкість фразовання та доволі розвинений змисл для видвигнення архітектонічних прикмет твору, що найкраще вийшло у польонезі, який виконав з справді ляністичним елоном.

Відомий нам добре з давнійших виступів Рудницький, відограв дві рапсодії Брамса h-moll і g-moll та Ваґнера-Ліста: Смерть Ізольди. У виконанню двох перших річей домагався би я троха більше імпульвивности. Мимо сего якраз у п. Рудницького міг я запримітити значний поступ в напрямі видобування сили з одної сторони та позбуття штивности, помітної в його давнійших виступах. Виконанням „Смерти Ізольди" доказан п. Рудницький, що і його позірно спокійний темперамент дасться пірвати і промовити пориваючими вражіннями.

П. Ц. Шехтер, технічно безперечно найбільш заавансована зі всіх виступаючих учеників, виконала один з найтяжших творів (так технічно як і змістово) фортепянової літератури — сонату h-moll Ліста. Хоч надто спокійна вдача пя

ністки не дала прийти до слова містично-демонічним елементам, властивим тій сонаті, то на загал виконання було високо артистичне, хоча може більше шопенівське, чим лістівське.

Вкінці п. Анна Горнфельд відограла в супроводі другого фортепяну Es-dur концерт Бетговена. Філігранова фігурка пяністки зовсім не зраджує, що міститься в ній тільки сили і таке багацтво динамічних і ритмічних нюансів. Виконання двох третих частин сего надземськкої краси концерту натхнене було якоюсь справді моцартівською непорочністю; в IIIій-Iій частині посипались іскри — справжнього темпераменту і ритму. Точкою сею, відіграною може найбільш стилево, закінчено сю артистичну продукцію, яка утвердила проф. Сіроті опінію першорядного педаґоґа, особливо коли ходить о виведення учеників в сферу естрадової зрілости.

Василь Барвінський.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Польська прокураторія сконфіскувала 111. ч. нашого часопису з д. 7. липня 1922. за одно речення вступної статті п. з. „На Волині" та половину речення в нотатці „Виленський погром" в рубриці „з польських справ". Остання конфіската була в числі з 29. червня, значить перед 8-ма днями. (50).

— **Чи не рекрутація до польського війська?** Громадські уряди в Добромильщині одержали таке письмо: Powiatowa komenda uzupełniająca w Przemyślu. Oficer ewidencyjny w Dobromilu L. dz. 874. rejestr 3. bardzo pilne. Dobromil 24. VI. 1922. Zwierzchności gminy w Kn'ażpolu. Przypominam po raz ostatni p. Naczelnikowi gminy, ażeby bezzwłocznie do trzech dni przedłożył uzupełnione spisy popisowych listy A) rocznika 1894 — 1904. wraz z załączonymi w spisach metrykami. Nadmieniam, że już po raz trzeci urguję tę sprawę wobec tego, za dalszą zwłokę będzie odpowiedzialny Naczelnik gminy.

— **Спростовання.** Нас просять зазначити, що п. Левко Лепкий не брав ніякої, навіть посередної участи у вечорі „Будяка" з дня 29. червня.

— **Томболя - льотерія малюнків в користь інвалідів армії У. Н. Р.** тішиться великим успіхом так в громадянства як і в художників. Девять мистців дали всего шіснацять праць на сю благородну ціль. Гец Лев жертвував один дереворит і один мідьорит. Ковжун Павло одну кольорову графіку і один олійний малюнок, Крижанівський Василь один акварель і один олій, Кульчицька Олена один олійний образ і дві офорти, Могалевський Юрко дві олійні студії, Подушко Зіновій один рисунок пером, Стефанович Ярослава батік на шовку, проф. Холодний Петро дві олійні картини, Харьків Олекса один акварель. На передодні замкнення вистави 11-го с. м. о год. 4. поп. відбудеться публичне тягнення томболі. Щаслива судьба виграшів буде лежати в руках сліпого інваліда Галицької Армії. Хто ще не заосмотрився в жереби може купити їх за 500 мп. на Українській Мистецькій Виставці (Чарнецького 24).

— **Воздушна катастрофа.** У Вільсбіттен коло Гамбурґа впав літак, що належав до німецького товариства воздухоплавства. Пільот найшов смерть на місци. Між пасажирами находилась славна фільмова артистка Ферн Андра і її імпресаріо, Вони потовчені.

— **Тріло в старих бараболях.** З весною зачинають в темних і вохких пивницях бараболі кільчитися й пускати блідожовті довгі парости, яким недостає наслідком браку світла листової зелени (хльорофіль). Повстають з них виросли в тьмі стіольовані ростини. Скільчені бараболі містять в собі, як стверджено хемічними дослідами, трійливий алькальоїд, званий солянином, який відкрито зпершу в ягодах паслону (псянки), відтак у глистнику, а вкінці в бараболях. Кільці бараболяні мають три їдких матерії: солянін, соляней і солянідін. Перші два є ґлікосіди; солянідін є вислідом розкладу солянину. Найбільше солянину знаходимо в памолодках, які пускають бараболі в темних і вохких пивницях. Після хемічного розсліду містять бараболяні бульви, з одної сторони за молоді, з другої занадто старі й скільчені се трійло, а найбільше в лупинах. На 1000 ґр. бараболь, по обірванню памолодків, було солянину: в маю в тереблених 0·24 ґр., нетереблених 0·32 ґр., в липні в нетереблених 0.32 ґр., нетереблених 0·42 ґр., а 1000 ґр. бараболяних лупин містило в маю 0·36, в липні 0·40 ґр. солянину. За проф. Шмідебергом прибуває солянін в бараболях від квітня до серпня, хоч би й не кільчилися. Ще шкідливійшими від очок є дрібонькі ґузи, які виростають деколи на бараболях. Шмідеберґ розсліджував теж воду, в якій варено бараболі. З тереблених бараболь виходив солянін у кипяток; з нетереблених не міг солянін дістатися до води через лупини. Бараболі з почорнілими плямами внутрі мають рівнож багато солянину. У людини, яка спожила хоч би найменшу скількість солянину, задержується кружба крови й віддих, а зріниці розширяються; при більшій давці наступає заворот і біль голови. Як часто жалуються люде по спожиттю необираних бараболь на біль голови, на брак апетиту, на зіпсутий жолудок, а не годні відгадати причини? Всьому тому винен солянін у старих бараболях. Крілик гине від четвертини ґрама солянину — але й сильнійші звірята, накормлені бараболями з пучками, можуть захоріти. Одні без роги зносять без шкоди навіть два ґрами солянину. В практиці належить собі затямити отсе: 1. Варім бараболю все тереблену, бо солянін відходить у воду; 2. Зівялі й мягкі бараболі треба грубо обирати; 3. Перед варенням треба повитинати очка глибоко; 4. Всі чорні плями в бараболях мусимо старано повирізувати, бо вони мають не лиш солянін, але й шкідливу плісень. — (Venkov).

— **Пригадується П.Т. довжникам, які побирали в часі безробіття в 1919 р.** векслеві позички, щоби негайно сплатили ті позички в касі Земельного Банку Гіпотечного у Львові ул. Підваля 7, не ждучи на дальші візвання або оповіщування назвищ довжників в часописах. Перша серія позвів вже внесена до суду, а дальші позви вноситься постепенно до суду без попередного оповіщення довжників і ручетелів в часописях. Коли довжники зараз заплатять довг, охороняться ще від незвичайно великих коштів (непропорціонально великих), які на них спадають. II 1–3

✝ Посмертні згадки.

Надія Марія з Чикалюків Ладова, жена о. Мих. Лади упокоїлася в Бозі дня 28. червня 1922. р. в 32. р. життя. Покійна брала живу участь в громадянськім життю і тішилася загальною симпатією серед населення долинського повіта. В. Ї. П."

ЖЕРТВИ

Рідна Школа:

А. Герник 200, А. Добрянський 300, Г. Голяк 200, О Стецик 300, К. і В. Челії 500, о В. Балко 50, О. Остапчук 500, о. К. Соневицький 200, І. Паньків 1000, Т. Захарій 2000, ком. коляди Ясниська 8000, нотар І. Роставецький 1000, М. Ґижа 100, А. Марцяківна 500, чит. „Просвіти" Бабинці 150, М. Брилінський 300, М. Піцикевич 1000, В. Лучяк 1000, М. Венгерчук 200, В. Дяків 300, М. Замойовський 30, М. Ганчак 100, М. Блажкевич 500, Тов. Задаткове Комарно 2000, чит. „Просвіти" Семирівці 300, о. І. Калинюк 300, Кр. У. П. Т. Сокаль 5000, о. Віпецький 500, П. Кузьма 500, І. Свистун 200, М. Сим 200, В. Скіцко 200, М. Кузьма 100, д-р М. Дишкант 1000, П. Солтівська 300, І. Савків 1000, Е. Т. Криницькі 500, о. І. Лушпинський 100, П. Шухевич 1000, д р В. Блавацький 500, урядники суду повіт. Обертин 250, В. Шостак 100. В. Янів 200, о. Іванусів 200, І. Надяк 200, І. Лабай 100, чит. „Просвіти" Сопів 600 і 400, З. Матковський 500, В. Тимяків 1000, о. Ю. Герасимович зб. 7650, А. Олійник 200, Я. Немилович 180, В. Креховицький 100, С. Мікулін 100, Е. Болюхова 100, М. Чаус 150, О. Винників 1000, І. Сокіл 300, о. І. Іванчук, Г. Б. 130%, чит. „Просвіти" Шешори 650, В. Лопатинський 100, В. Хромовська 300, о. І. Лупишин 4000, В. Мельник 200, В. Луцький 2000, М. Луцький 1000, М. Голейко 38, о. Ю. Гранківський 100, К. Малис зб. 391·25, о. А. Лонкевич 400, В. Гойдиш 400, С. Гладик 200, М. Коцан 200, П. Гладкий 1000, С. Бобешко 300, І. Лозинський 200, С. Бобешко 300, Т. Головацький 200, о. М. Тесля 500, П. Бабяк 200, уряд пар. Глубочок вел. 1000, В. Залужний 200, В. Жук 200, чит. „Просвіти" Коровця гол. 700, о. С. Оробець 400, М. Лоточинський 1000, М. Заяць 500, о. І. Залуцький 100, М. Михайлів 200, Д. Ващуківна 100, Е. Косач 200, В. Олійник 300, С. Литовчук 210, О, Гординський 200, о. І. Проскурницький 1500, о. А. Стефанко 300, о. А. Бардахівський 200, С. Ліщота 270. І. Гаврисик 200, О. Тарантюк 1000, Л. Охримович 450, о. С. Кишик 300, В. Чепіль 500, І. Коцко 500, М. Свищ 500, І. і С. Логинські 1000, В. Янів 4455, М. Свищ 100, В. Нанасси 500, д-р О. Маковей зб. 2870, о. Г. Панчишин 300, М. Ременюкова 250, д-р М. Бабюк 1000, М. Навроцький 500, о. П. Андрейчин 200, Г. Лебедович 100, М. Колодницький 200, І. Микуляк 1000, Г. Стефурак 200, В. Павлінський 150, Я. Кріль 600, о. В. Лиско 100, Вовчики 200, О. Тарнавецький 100, І. Стефурак 400, А. Сумик 100, К. Савицька 400, І. Косовський 200, о. Ю. Дуткевич 500.

Просвітно - орґанізаційний фонд „Просвіти".

78. о. Вас. Томович Вербів 2000, 79. Вас. Коваль госп. Розворяни 1000, кличе: Яцка Бекирського, Яцка Пастерника і Гринька Баляша господадів з Розворян, 80. Марійка Мацієвичівна Сокаль 2000, 81. Стефанія Слюзар Сушин 2000, 82. о. Вас. Сайкевич Васючин 2000, кличе: Петра Смаля нотара в Лопатині, о. декана І. Винницького Залісці, о. сов. Е. Бачинського Львів, о. сов. Мих. Бачинського Григорів, 83. Олекса Карась Львів 1000 кличе: Мих. Стецькова, Андрія Демчука і Олексу Диновського — всіх з Замарстинова, 84. проф. Т. Водяний Тернопіль 1000 кличе: Мирона Зарицького Тернопіль, Дмитра Цибушника Варвринці, д ра Л. Цегельського Струсів і всіх професорів української гімназії в Тернополі, 85. І. Лилик Надвірна 1000 кличе: д ра М. Срібного адв. Надвірни (на довільну квоту), Гр. Мухнія учит. в Парищах, М. Гаврилякову учит. Надвірна, 86. Міка Дрогомирецька Золочів 2000 кличе: Галю Турянську і Зеня Пеленського зі Львова, Льоня Лепкого Борислав, 87. д-р Волод. Неділка Львів 1000, 88. о. Мих. Телеп Рогізно 1000 кличе: о. Скубиша Селиска, о. Андр. Телепа Рогізно, 89. дир. І. Загаєвич Яворів 1000, 90. проф. Мусянович Яворів 1000 кличе: Осипа Лебіщака, Осипа Туну, Мих. Білика—всіх зі Стрия, 91. проф. Д. Ліськевич Яворів 1000 кличе: Вол. Таара Яворів, Ст. Гарасима госп. Молошковичі, о. Осташевського Курники, 92. Антін Щирба дир. „Нар. Дому" Яворів 1000 кличе: І. Дроцика Курники, З. Пасічинську Нагачів, проф. В. Масляка Львів, 93. проф. Мик. Полек Львів 1000, 94. проф. Мик. Панчук Львів кличе: Т. Подлуського Львів, д-ра Рибака Глиняни, О. Голінатого Львів.

Голодній Україні

зложили в Краєвім Союзі Кредитовім на вкл. кн. 6.544 в мп.:

103.000 о. Омелян Горчинськийз бірка в церкві Жидачів, 44.295 +630 нест. корон збірка с. Ветлина і Ліско, 30.000 о, Петро Петрило збірка в горіш. церкві в Перегінську, 21.611·50 збірка Парасії і Блищеводи Смереків, 19.417 члени Мед. Громади у Львові та кличуть членів всіх студентських товариств в краю і за кордонол, 18.000 гр.-кат. парохія Устрики дол. збірка, 12.500 дня 3. червня зібрано у Львові збірка п. Черлінки, 12.000 о. Лободич зб. гр. Залуква 9.545 IIIв кляса філії української гімназії Львів, 8.900 о. Юліян Свістель Нирків збірка, 7.500 збірка в церкві Межиріче, 7.335 збірка на весіллю у Совика в Городенці, 7.000 збірка парохії Зарудці, 6.700 збірка в церкві в Конюхах, 6.000 А. Давиденко адм. концертів в Радехові і Камінці стр. як часть прибутку, по 5.000 д-р Е. Щуровський Винники, Стефанія Ступницька Клоковичі, Аматорський Кружок Стецева, по 5.000 зі Львова: Іван Білобрам, Іван Глинчак, д-р Осип Танчаковський, Денис Лукіянович, Антін і Левкадія Окпиші, І. Г., Марія Андрейців кухарка у С ці „Відбудова", д-р Іван Турянський, Степан Пиндус, 4.000 Стеня і Зенон Горницькі Забужани, 3.433 Мурський Львів збірка, 3.265 збірка в церкві Новоселиця, по 3.000 збірка шкільних дітий через учительку в Пісках, Микола Огроднік Львів, Наталка Ступницька Клоковичі, о. С. Борис Хлипля, 2.573 збірка в церкві в Рожневі, по 2.500 Стефанія Савицька Львів, Олекс. Івашко Сянок, Волод. Роман Сянік, 2500 Іван і Ірина Козанівські Селиска, 2.100 Дім през. Романчука Львів, по 2.000 Теодор Ткачук від Теод. Городиського Освенцім, Марія Гоцька Пиньки, інж. Іван Коритовський Краків, Ольга Ступницька Клоковичі, Василь Кубай Конюхи, А. і І. Скоробогаті Стрілки. Галя Ступницька Клоковичі, Оля Криницька Забужани, Емануїл Соловицький Забужани, Волод. Скорчинський Забужани, о. Клим Медицький Довжнів, Олекс. Трильовський Ніско, Олекс. Захарясевич Туря велика, о. Евген Боднар Смереків, Н. Черлінка, Н. Мацийовський Львів.

Спис

стрільців та інтернованих У. Г. А. похованих на янівському кладовищи.

Великий цвинтар.

(Число поміщене побіч назвиска означає число могили.)

(Продовження.)

Матейців Микола 276, Матківський Симко 281, Матчиняк Гнат 18, Махніцький Ілько 144, Мельничук Осип інт. 328, Микетник Михайло інт. 287, Миколок Микола 54, Милянович Лев 469, Микулька Петро 459, Михайлюк Микола інт. 331, Мідачковський Стефан 76, Мікуш Михайло 230, Місевич Ілько 335, Мельничко Гриць інт. 408, Малосіч Казимира інт. 214, Мостанич Станислав 548, Мошко Гаврило 444, Морчин Михайло 29, Мурило Петро 119, Навроцький Н. 4, Небожук Теодор 435, Неборак Василь 423, Нараєвський Кость 479, Нидер Семен 544, Ничай Василь інт. 389, Новаківський Евген 43, Новаківський Іван інт. 321, Носур Гринь 404, Овчарек Теодор 506, Ожарків Володимир 216, Олійник Гриць 42, Олійник Іван 493, Олинчук Дмитро 261, Осаш Петро 411, Осипенко Н. 105, Остапович Михайло 116, Паварчук Юрко 5, Павлявський Василь 402.

(Продовження буде.)

Вже вийшов з друку накладом Українського Педаґоґічного Товариства і продається у всіх книгарнях в краю

СПІВАНИК для дітей дошкільного та шкільного — віку. XVIII 1—3 **УКЛАДУ Михайла Гайворонського**

Ціна примірника 400 Мп., — з пересилкою 480 Мп. :: :: :: ::

Головний склад в **КНИГАРНІ** СТАВРОПИГІЙСЬКОГО ІНСТИТУТА в піднаймі **Українського Педаґоґічного Товариства** — — ЛЬВІВ, вул. РУСЬКА ч. 3. — —

ЖІНОЧИЙ ВІСТНИК.

Пригадка нашому жіноцтву.

Наближається час вакацій, час, коли наше міське інтеліґентне жіноцтво опиниться на сільському віддиху, серед мужицького окруження. Хочемо ось тут кількома словами звернути увагу, яке вдячне поле ідейної праці розкривається у тому часі перед одиницями, що схотять малу частину зайвого часу цій праці присвятити. Наше сільське жіноцтво найбільш духово занедбане з поміж жінок усіх инших верств суспільних, полишене само собі, живе чисто матеріяльним життям, не відчуваючи ніяких духових потреб, не виходячи навіть думкою поза тісний обсяг господарських і домашніх інтересів. Лиш у виїмкових случаях знаходить воно інтеліґентні провідниці в особі жінки священика, чи учительки, гуртується у кружки, читає, береться орґанізувати домашній промисл, та взагалі виявляє знаменитий матеріял на жінку громадянку.

Коли такі прояви пробудження душі нашої жінки-мужички не мають бути лиш спорадичні, треба щоби жінки-інтеліґентки взялися з усею щирістю і запалом до праці просвічування і орґанізування своїх сільських посестрів. Для нас, жінок міських, можливо це лиш у вакаційну пору. У тому часі слід вишукати на селі інтеліґентнійші одиниці, підготовити з ними заснування жіночого кружка, (прим. при читальни, Сільськім Господарі) з метою самообразування, плекання домашнього промислу. В місцевостях, де яканебудь галузь домашнього промислу вже розвинена, дати почин до заснування промислової кооперативи, а всюди до заснування кооператив споживчих. Коли місцеві відносини не надаються до цего рода роботи, обмежитися до кількох викладів на актуальні, інтересні теми, заснувати бібліотечку і дати вказівки, що і як читати. А найважнійше у цілій роботі, щоби знайти і підготовити кілька одиниць, які не дали би упасти роботі, після виїзду ініціяторки, і які оставали б з нею на дальше в контакті, беручи вказівки до дальшої праці.

Колись у минулому столітті праця для сільського народа була ідеалом міського інтеліґента, особливо в Росії. Там „хожденія в народ" були святою справою, для якої жертвувалося нераз життям цілим. І ми йдім „в народ", запалюймо по наших селах малі вогники просвітні, які колись просвітять увесь край.

Олеся Миколаївна Комарецька.

(В другі роковини її розстрілу.)

Світлий день зелених свят 1920. року стане одним із найчорнійших днів в житті Українців міста Одеси. В тому дні почалася плянова, систематична „ліквідація" українства в Одесі і одеському окрузі.

Російські большевицькі окупанти з особливою ненавистю віднеслися в першій мірі з одної сторони до українських учителів, а з другої до української кооперації, які вважали вони своїми непримиримими ворогами та розсадниками українського „націоналізму" й української „контрреволюції".

Коли я перший раз пізнав Олесю Миколаївну Комарецьку в 1918 р. за часів австрійської окупації, тоді вона працювала в Одесі як учителька при українській ґімназії, о скільки не помиляюся, при вул. Болгарській. Коли другий раз доля завела мене з Українською Галицькою Армією знов до Одеси, тоді вона працювала в українськім кооперативнім товаристві „Дніпросоюз", а заразом була головою одеської „Жіночої Громади".

Родилася вона в Ананіїві в високо інтеліґентній українській сімї. Її батько був начальником повітового суду в Ананіїві. Одержала дуже старанне виховання та вище образовання. Українським життям та питанням захоплювалася від ранньої молодости.

В часі коли я її пізнав вона могла числити 30 років життя. Дуже гарної поверховности, висока ростом, сильно збудована, дуже користно відбивалася від свого окруження. Вона так начеб сотворена була на це, щоби вести провід, рівняти шлях, поривати за собою українські маси жіноцтва.

І ці свої найвищі завдання, які добровільно переняла на свої плечі, сповняла вона з великою самопосвятою із найбільшим вкладом сил. Вона була взірцем витревалости, а при тому всьому рішучости та неустрашимости. Сміло можна сказати: це був герой в жіночому тілі.

Коли „ліквідація українства" в Одесі почалася большевиками, провокаційними арештами соток нічому невинних Галичан, коли ті нещасні жертви червоного російського терору томилися по підвалах „чека" та по одеських тюрмах, кожної хвилі дожидаючи смерти — Олеся Комарецька як голова „Жіночої Громади" перша подала помічну руку своїм придністрянським браттям і сестрам (бо большевики, арештуючи всіх Галичан в Одесі, не пощадили і тих галицьких жінок, що прийшли з Гал. Українською Армією на Велику Україну). Її то заходами зорґанізовано при „Жіночій Громаді" ратунковий і допомоговий комітет потерпівщим Галичанам, жертвам червоного терору. В склад того комітету увійшли всі українські економічні орґанізації особливож українські кооперативні товариства, які щедро допомагали йому біллям, харчами та тютюном.

Кромі того її заходами зорґанізувала „Жіноча Громада" визначну поміч хорим та немічним Галичанам. „Споживсоюз" відпустив на ту ціль чимало медикаментів зі своїх складів, инші ліки роздобувано по инших аптичних складах, — і це все достачувано українській галицькій лічниці при вулиці Старопортофранківській та таким чином не одне молоде життя врятовано від певної загибелі.

Українське жіноцтво Одеси, заохочене приміром своєї славної провідниці, зібрало чимало жертв від приватніх людей, по товариствах, на відчитах, концертах, по церквах і т. п. Большевицька влада прямо була поражена ґрандіозністю цієї акції одеського українського громадянства. І хоча на все дозволяла, то в душі це ненавиділа та тільки шукала нагоди, якби то пімститися за ці самаританські прояви в хосен непоправних „націоналістів" Галичан.

І час мести червоних катів настав скорше чим можна було сподіватися.

Після звісної страшної різні, яку вчинила була одеська „чека" Галичанам, підступно вбиваючи їх серед темної ночі сплячих, безборонних у ваґонах поїзду з обставлених кулеметів, — прийшла черга і на масові арешти, а опісля і розстріли наших придніпрянських братів та сестер. Всіх провідників українських орґанізацій, товариств та кооперацій арештовано в ночі на зелені свята, а між иншими арештовано і голову одеської „Жіночої Громади" Олесю Миколаївну Комарецьку. Її властиво нічого не могли закинути одеські „чекісти". Вони тільки підносили це, що вона визначна українська діячка, як така являється небезпекою для їх цілей і її не можна випустити живою...

Але заки взяли її дороге життя, — скількиж то моральних мук мусіла перенести нещасна...

Товаришки недолі, яким удалося якось спасти життя з того пекла оповідають: В ночі кличуть „чекісти" Олесю Комарецьку з деякими її товаришками, щоб виходили з келії. Нещасні жертви певні, що вже йдуть на смерть, працаються і виходять. Між тим держать їх на подвірю „чека" годину-дві а опісля кажуть: „Єще не готово. Цим разом вертайте ще в ваші келі!" Другим разом знов викликають її з її товаришками недолі. Подержавши троха на подвірю, заводять в ґараж, де розстрілюється жертви і... приказують мити пол від крови тільки що розстріляних братів та сестер. Річ ясна — Олеся Комарецька відмовилася а з нею і всі останні і ніякі грозьби не були в силі примусити її до тої гидкої „праці".

Вкінці перевели їх з „чека" до тюрми, а звідтам в короткому часі під конвойом піших та кінних „чекістів" пішли на смерть.

Олеся Комарецька йшла в перших рядах. Коло неї голова першої української православної громади старенький Климович, голова „Дніпросоюза" інженер (якого назвиска собі не пригадую), бандурист Литвиненко, а далі сімдесять вісім найвизначнійших громадян і громадянок, самих провідників українства, саму сіль української нації.

З Придніпрянцями розстріляно тоді і чимало Галичан, з поміж котрих пригадую собі назвиска: отамана Гарабача, четара Старосольського, хорунжого Попеля і других, та з дебільшого і їхніх чурів.

В другі роковини траґічної та геройської смерти Олесі Миколаївни Комарецької, ми повинні пригадати собі серед яких то тяжких, безвихідних обставин наші придніпрянські брати і сестри дали помічну руку загибаючим там своїм братам та сестрам - Галичанам. Скільки самопожертвовання і скільки геройства було в їхній ратунковій, допомоговій акції! Мусимо уявити собі ясно, що та благородна самаританська поміч в найбільшій мірі спричинила ту безмежну лють московських катів, яка виявилася опісля в тих масових вбийствах всього українського свідомого елементу.

Тому і вся українська суспільність Галичини, Буковини, Підкарпаття, Волині, Холмщини, Підляся та всеї великої української еміґрації повинна в теперішну чорну годину, коли Велика Україна гине на наших очах страшною голодовою смертю, — напружити всі сили і відорвати собі від уст останнє, щоби післати поміч в країну нечуваного горя, спасти життя вмираючих наших братів та сестер, вимираючої нашої дітвори!

Це повинні, це мусимо ми зробити в другі роковини смерти великої мучениці Олесі Миколаївної, першої провідниці українського жіноцтва в Одесі, яка за час свого короткого трудолюбивого життя завсіди ділом переводила гарні проєкти і ідеї — та за не і наложила головою...

Честь Її памяти!

Іван Герасимович.

З жіночого життя на еміґрації.

Український Жіночий Союз у Відні скликав на день 7. V. збори в справі протесту проти переслідувань і арештів українських жінок, в першій мірі учительок і студенток — — та проти жорстоких розправ з жінками — часто за політичні переконання батьків і чоловіків, на радянській Україні. По рефераті О. Залізняк збори винесли ряд резолюцій, — запропонованих п. А. Жук та прелеґенткою, а українським жінкам — борцям і жертвам ворожого терору — висловили заяву пошани і симпатії. Резолюції підписав Жіночий Союз, Українська Секція Ліґи Мира і Свободи, Українська Жіноча Рада і Гурток Студенток. Резолюції сі розіслано до жіночої преси по ріжних краях Европи і Америки.

Відгомін жіночого зїзду у Львові.

Секція преси при Українськім Жін. Союзі розіслала була в січні с. р. протест і резолюції, ухвалені у Львові з приводу закриття жіночого зїзду, до всіх філій „Ліґи Мира і Свободи" та „Інтернаціональної Жіночої Ради". З численних листів, які з сього приводу наспіли до „Союза" на спеціяльну увагу заслугує лист голови шведської „Жіночої Ради" п. Берти Нордензон, голови ірляндської „Ліґи Мира і Свободи" Люсі О'Кенігстон, Союза австрійських жіночих стоваришень та п. Хрістіч, голови югославянської Жіночої Ради. *Ол. З.*

З міжнародного жіночого руху.

У Відні оснувався в маю с. р. „Союз австрійських жінок з академічним образобанням" (Verband der akademischen Frauen Österreichs). Головним завданням новооснованого товариства є заступництво станових інтересів членів, охорона наукової праці жінок, контакт і дружня співпраця умово працюючих жінок — членів анальоґічних товариств ріжних країн, а також орґанізація виміни учительок і студенток з вищих шкіл поодиноких держав. Почин до оснування цеї орґанізації дали: надзвичайний професор віденського університету д-р Ельза Ріхтер, доцент тогож д-р Христина Ропаіllion, асистентка антропольоґічного семинаря, д-р Г. Пих та много инших жінок учительок середних шкіл і державних урядничок з вищим образованням.

Хоч у нас в Галичині і не богато українських жінок з покінченими університетськими студіями, бажаним булоб, щоб і вони згуртувалися в подібну спілку та увійшли в контакт з такими орґанізаціями за границею.

Власне длятого, що під сим оглядом сили наші малі, треба їх обєднати для творчої праці, треба скріпити для виборення ліпшого положення.

Ол. З.

Засідання Виділу „Союза Українок" відбуваються кождого четверга о год. 6. вечером в домівці товариства (Народний Дім). В тій самій порі подається всякі інформації і приймається зголошення нових членів.

Господарям на увагу!

Замовлення з провінції полагоджується відворотною почтою за попереднім надісланням задатку.

Гуртовна і поодинока продаж емальованого кухонного начиння ріжного роду по найдешевших цінах провадить **Склад церковних знарядів Володимира Устеньского** 28 **Львів, Руська 5.**

Господарі -- увага!!

Курс грошей.

Курси заграничних валют. Львівська неофіціяльна біржа нотувала дня 7. липня: американські доляри 4850—4855, одинки і двійки 4.750·—4755, канад. доляри 4.770—4.775, одинки і двійки 4.660—4.665, нім. марки 12·25—12·25, сотки 12·00—12·10, дрібні 11.70—12·00, леї 27·50—28·20, дрібні 26·50—27·50, чеські корони 95·00—98·00, дрібні 90·00 до 95·00, австрійські тисячки новійшої емісії 650—720, старшої емісії 1600—1650, сотки новійшої емісії 65·00—70·00, стар. емісії 160·00 — 165·00, 50-коронівки 50·00—80·00, 20-коронівки 24—30, 10-коронівки 12—16, 1-ки і 2-ки 0·40—0·50, цар. рублі 5-сотки 170—180, сотки 175—185 25-рубл. 1·70—1·80, 10-ки рубл. 1·40—1·50, решта дрібних 0·70—0.80, думські тисячки 20·00—30·00, думські 250-рубл. 15·00 до 22·00, карбованці 1·00—2·80, гривни 4·00—7·80, франц. франки 390—410, фунти штер. 21.000—22·000, шв. франки 850—900. Золото: 20-кор. 18.800—19.460, 20-франківки 17.600—18.100, 20-марківки 20·500—21·200, фунти шт. 17·800—18.100, 10-рубл. 24.800—25.100, дол. 3.700—3.750. Срібло: Австр. корони 395—400, 5-кор. 2060—2080, фльорени 1050—1080, рублі 1.700—1.710, копійки 7·60—7·80, амер. доляри 3700—3.750, половинки і чвертки 3.600—3.620, кан. дол. 3.600—3.650, дрібні 3.450—3.500, леї 390—395.

Ні одної української фірми, ремісника, інжінера не повинно бракувати в першій

Українській АДРЕСОВІЙ КНИЗІ

що й ладить під протекторатом Краєвого Тов. господарського „Сільський Господар" Вид-во „Червона Калина".

Оголошення присилати до дня 15. липня ц. р. на адресу: Осип Навроцький, Львів, вул. св. Марка 20.

Оплати за оголошення такі: при дрібних оповістках по Мп. 150 від слова, при анонсах за 1 сторінку Мп. 18.000, за 1/2 стор. Мп. 10.000, 1/4 стор. Мп. 5.500. Гроші слати до Земельного Банку Гіпотечного у Львові на рахунок „Адресової Книги".

Не жалуйте грошей на рекляму, бо вони виплатяться стократно.

Читайте статтю в „Економічнім Вістнику" гл. „Громадський Вістник" ч. 103 з дня 28. червня 1922.

1828 *Вид-во „Червона Калина".*

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Хто мав би яку вістку про **Василя Покровецького** зі Соколівки, який був в в польськім полоні в Берестю Литовськім Буґшови, новий табор полонених, 7 рота. Його хорого відтам вивезли до незнаного місця, буде ласкавий повідомити за нагородою Уряд парохії, Соколівка к. Ожидова. 30 1—1

Дрібні оголошення.

КАНДИДАТ адвокатури з адвокатською і судовою практикою шукає посади від добрими услівями. Д-р Дмитро Мудрецький, Любачів. 3 3—3

ІНСТРУКТОР, що поміг би уч. VIII. кл. ґімн. доповнити науку і приготовити до матури з поданим услівій зволить зголоситися: о. Коритко, Холоїв. 17 2—2

НА ПРОДАЖ новий ковальський варстат. Іван Богуш, Белз. 23 1—2

ДОБРИЙ інструктор, абітурієнт ґімн. пошукує якоїнебудь посади або лекції з народніх, виділових і низших кляс ґімназ., найрадше на провінції через вакації а навіть цілий рік. Роман Сиссак, вул. Кентшиньского ч. 27. Львів. 31 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Трускавець

Д-р Р. Білас

1630 ОРДИНУЄ 8—8

Вілля Русалка.

Д-р В. Янович

виїхав на місяць липень до Дори.

16 2—3

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Повітового Товариства Кредитового в Старім Самборі

дня 20. червня 1922 року затвердили білянс за рік 1921., котрий вказує:

в уділах Мп. 14.169·93
в фондах резервових „ 8 311·89

Чистий зиск в квоті 3 Мп. 20 ф. за р. 1920. і чистий зиск в квоті 11 Мп. 99 ф. за рік 1921. призначено до фонду резервового. 25 1—1

„Власна Поміч"

зар. стовариш. господарське з обм. пор. **в СТРУСОВІ.**

Загальні Збори з дня 12. лютого 1922. затвердили білянс за р. 1921., який виказує, що уділи з кінцем 1921 р. виносили: 15.661 Мп. 84 ф., фонд резервовий 2731 Мп. 27 ф., спеціяльна резерва страт на позички: 496 Мп. 88 фен.

Страта: 68.590 Мп. 35 фен.

Струсів, дня 3. липня 1922.

Управа стоваришення:

о. Теодор Цегельський, Осип Ситник.

24 1—1

Конкурс.

Кооператива „ТРУД" в Збражи розписує отсим конкурс на посаду **кравчині управительки кравецької робітні і школи.** Рефлектуюча на посаду кравчиня мусить добре знати все, що потрібне, аби кравецька робітня була атракцією навіть вибагливих клієнтів, як рівнож, щоби з охотою бідні дівчата йшли до неї на науку кравецтва та тим здобули собі добрий кусок хліба на ціле життя, а в своїм селі заспокоїли потребу доброї кравчині. Зголошуватись з відповідними документами чи иншими доказами належить до 31. серпня ц. р. на адресу п-ні Стефанії Бохенської в Збражи. Платня і проче після умови.

За Дирекцію:

Северина Фарановська
справник.

Стефанія Бохенська
касієрка. 29 1—3

Ширіть наш часопис!

КАРПАТСЬКІ КОСИ!

Спеціяльно роблені, за кожду косу даю ґарантію: може бути 3—4 рази клепана. Коли була би невідповідна, то в кождім часі відміняю своїм коштом. Висилка як перед війною, гуртом і подрібно.

Коси надзвичайної доброти: ніяка фірма в світі не дорівняє карпатським косам до найтвердших гірських трав, псянок, як і до збіжа, хід незвичайно легкий, так, що кождий без напруження сил весело днину збуває і весело як з весілля домів вертає. — Сотки подяк і признань зі всіх сторін, куди вживають мої спеціяльно роблених кіс в оливі гартовані з найдобірнійшої анґлійської стали. Стережіться лиш дешевого і без поруки товару, бо кілька разів дорожче винесе лихий товар, піде здоровля і гроші марно!

ДОВЖИНА КІС:	60	65	70	75	80	85	90 пм.
ЦІНА ЗА ШТУКУ:	1550	1600	1650	1700	1750	1800	1850 мп.

Опуст: на 10 — 1, на 20 — 3, на 50 — 8, на 100 — 20 кіс даром. Кошта всі поношу сам. Бритви найліпші подорожіли: штука 1300 мп., тузин 12.000 мп. На инші товари служу цінами. Ріжні лопати, сапи, різаки, ткацькі бляти і проче що потрібне. На замовлення прислати конче цілу належитість або задаток. Без задатку не висилаю.

1871 5-10 Адрес фірми: **СТЕПАН ДОБУЩАК, в Долині коло Стрия — Галичина.**

МАҐАЗИН І. Штайнбруха у Львові, при вул. Трибунальській 1 (при ринку

поручає на літо: мужеські сорочки, мужеські капелюхи, краватки, полотняні і каучукові ковнірики, парасолі й парасольки, рукавички, панчохи й скарпетки по недорогій ціні. — Товар віденський.

Позір! Вправний діріґент і орґанізатор хору знайде заняття на час ферій під дуже користними услівями. Зголошення негайно слати на руки п. Івана Дитка, Розділ п. Жидачів. 2 3—3

ШЕВСЬКА РОБІТНЯ „СОЮЗА УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ"

при вул. св. Софії 25 має на складі по сказійній ціні

муж. і жін. черевики.

XXI 3—3

ВАЛЬЦІ і голендер цілком нові продасть зараз „УБУС", Львів, Осолінських 6. XVI 3—5

Портрет нововибраного папи римського Пія XI, формату 45×55 цм., артистично виконаний, на білім картоні, осібно в Римі замовлений є до набуття по ціні 500 Мп. в **Українській Гуртівні І. Мацькова, Струтин, Рожнітів, Гал.** 27 1—6

Небувала нагода для Американця! Дешево продам зараз 40 моргів в однім кавалку найліпшого в Галичині наддністрянського чорнозему із засівами, будинками і господарськими знарядами. Ріка, ліси, млини дуже близько, керниця на місці. До повітового міста 8 км. цісарського гостинця, до залізничої стації 2 км. До господарства належить ще окремо до 20 моргів пасовиска (в тім 2 ліса) і каменолому здатного на будову. Віддаль пів км. від обійстя. Можу продати на дві руки по 20 моргів. Зголошення в Адміністрації Гром. Вістника під „Господар". 19 2—3

НИТКИ вс. рода, до шиття і вишивання, гуртом і надрібно продає дешево і поручає свої від 22 літ ведені робітні сукень і біля.

ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА **„ТРУД"** — **ЛЬВІВ,** Ринок ч. 33. XV 0—20

„ҐРАФІЮМ"

ЛЬВІВ, КОЛОНТАЙ Ч. 2.

поручає ПАПІР ДЛЯ ДРУКАРЕНЬ, АРТИКУЛИ ҐРАФІЧНІ: ФАРБИ І ВСІ ДРУКАРСЬКІ ПРИРЯДИ, ТАКОЖ ШКІЛЬНІ ЗОШИТИ, НОТАТКИ, КУПЕЦЬКІ КНИГИ — ВЛАСНОГО ВИРОБУ. XXIII 3—3

СУКНА на покриття футер. **ВОВНИ** і **КАМҐАРИ** на мужеські одяги. — Костюмові матеріяли. Плюші і велюри на дамські плащі. — Цайги, полотна, всипи і инші блаватні і суконні товари 1887 4—6

поручає по конкуренційних цінах фірма

Й. ЦВЕРДЛІНҐ і А. В. ЕННЕР

ЛЬВІВ, РИНОК 14.

Позір на фірму і число дому!

Нерентовности промислових заводів

способи їх усунення подає

ПАВЛО ДУРБАК цивільний інжинір-механік, заприсяжений судом знаток для машин і промислових заводів

ЛЬВІВ, вулиця Чарнецького ч. 26.

1197 Поради в промислових справах. 1—4

Дешевий тиждень! **НАЙДЕШЕВШЕ** КОНФЕКЦІЮ жіночу і діточу і КАПЕЛЮХИ набути можна у фірмі — **„ЛЬВОВЯНКА" Анни Вахтель** ЛЬВІВ, РИНОК 29, (дім Андрелього). Дешевий тиждень!

Найліпші ДЗВОНИ

ПЕРЕДВОЄННОЇ ЯКОСТИ

є на складі і можна замовляти у — істнуючої від 1808 року фірми —

БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в КАЛУШІ або філії в ПЕРЕМИШЛІ вул. Красіньского ч. 63.

На жадання висилається цінники оплатно

УВАГА: Ніяких аґентів не маємо і не висилаємо, як і також крім Калуша і Перемишля ніякої філії не маємо. — — — — 1795 9—10

КИНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від суботи 8. липня 1922. величаву авантурницьку драму на 6 дій п. н.

Дві присяги

В головній ролі зоря екрану ЕВІ ЕВА.

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма

Друкарні Спілки „Діло"

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL